

ГУМАНІТАРНІ НАУКИ
ФІЛОСОФІЯ. ПСИХОЛОГІЯ. РЕЛІГІОЗНАВСТВО.

ЛОГОС ЯК ЄДНІСТЬ БАГАТОМАНІТТЯ

Оксана Горкуша.

У курс, філософський факультет

Науковий керівник – *Ларіонова В.А.*

доктор філософських наук, професор.

“Логос” як одне з найвизначніших понять, що безпосередньо вплинуло на становлення цілої європейської цивілізації.

Визначення поняття “логос”: 1. багатозначність (близько 34 значень); 2. галузь застосування (від логіки до риторики).

Становлення поняття “логос” в давньогрецькій філософії: Гераклітів “Вогонь”, що “в міру спалахує і в міру гасне”, як еквівалент усіх речей, фаза вічного перетворення, розумне налагодження, кероване “реальним діалектичним законом, законом буття, об’єктивно даного в розвитку, виникненні й знищенні його форм”. Логос як основа пізнання: суб’єктивна здатність чи розум людини та “істинна розумність” чи сенс природи. Проголошення у Логосі того, що перебуває об’єктивно у Русі. “Логос” як потенція до вимовлення, “об’єктивний розум” чи космічна закономірність”, як джерело та критерій об’єктивного знання, як логічно влаштована думка, “поняття” Сократа. Існує як розумоосяжне, співобразне поняттям. Платонівська Світова Душа, як посередник між мінливим світом видимого та ідеальним світом, незмінним та рівним самому собі, “виражає в слові, чому дана річ тотожна і для чого вона інше, ... в якому відношенні, де, як і коли кожне, виникаючи, знаходиться разом з кожним”. “Логос” Платона не просто “поняття”, “судження”, “критерій”, “теорія”, “категорія пізнання”, але й “розум”, “розумне обґрунтування”, “розумна засада і нервинна причина” та “закон руху зірок” (закон об’єктивного світопорядку). Арістотелівське “поняття” як дійсна сила чи енергія, що, втілюючись у матерію, формує та організовує її, є одночасно “творчою причиною” та кінцевою метою” всього.

У стоїків Гераклітівський першовогонь – логос стає розумним вогнем, що формує світ і провіденційно управляє ним. Логос – поняття, що характеризує єдність ідеї та матерії в результаті їх злиття в єдиній вогняній пневмі, сила, що врухомлює матерію, структурує її. Сім’яний логос запліднює світ і є іманентним йому, перебуваючи в усьому багатоманітті форм буття внутрішнім змістом їх існування, тоді як світовий логос є сукупністю цих динамічних сил, спільною причиною всього, загальним організуючим принципом.

Генеza поняття “Логос” в античній філософії здійснюється на основі розширення уявлень давньогрецьких філософів про світ, людину, про час і

вічність, про буття й небуття, про сталість і мінливість, про трансцендентне та іманентне, про періопрічину та закономірність, про розум людський та абсолютний, про душу всесвіту та його субстанцію, про співвідношення між ним всім, а також між сутністю та явищем, між безмежним та кінцевим, загальним та одиничним, єдиним та багатоманітним

Слова – імена, – як специфічно людська форма знайомства зі світом. Імена як еманентні поняття, його символ, його емоційне та енергетичне вираження суб'єктом, об'єктивне вираження назовні. Поняття як вираження існування з неіснування, індивідуальна форма прояву буття, це має власний зміст і сенс, невіддільна та необхідна ланка існування, через яку тільки і можлива співвідносність, співмірність та визначуваність інших. Поняття як вираження існування чогось на рівні людського розуму та ствердження цього існування на рівні абсолютного розуму. Поняття викликає щось до буття, вкладаючи в нього зміст, визначає ступінь прояву цього чогось та його співвідношення з іншими випадками буття, детермінує межі розвитку у мірі визначеного часу, оформлює щось в об'єкт, придатний для дослідження, є розумною засадою наявності, її сутністю.

Логос – не просто окреме конкретне поняття. Логос пронизує кожен виділений зміст. Він є сутнісним подихом буття через фази вічного перетворення єдиного та неподільного в багатоманітну мінливість існування. Він є закономірністю цього перетворення, творчою думкою, що діє силою чи енергією, організовує всесвіт, породжує з хаосу космос; причиною, провідним законом та кінцевою метою, мірою розумності та гармонійності існування. Логос – це деяка розумна єдність цілісного та багатоманітного, як розумна засада всього буття. Сутність всього в його розумності. Логос був тією універсальною розумністю та її іманентною присутністю в наявному.

ГЕНЕЗИС ІДЕЇ ВІРИ У ФІЛОСОФСЬКІЙ КОНЦЕПЦІЇ ВСЕЄДНОСТІ ВОЛ. СОЛОВЙОВА І О. П. ФЛОРЕНСЬКОГО

Леся Стримбіцька,

У курс, філософський факультет.

*Науковий керівник – Ларіонова В.К.,
доктор філософських наук, професор.*

Мовчання стосовно феномену віри у сучасній філософській літературі. Надання вірі ірраціональних рис. Рациональні уявлення про феномен віри у російських філософів всеєдності.

Філософська концепція всеєдності Вол. Соловйова і о. П. Флоренського. Слов'янофільська теорія пізнання. Гносеологічний аспект концепції всеєдності Вол. Соловйова і о. П. Флоренського. Вирішальне